

lg: 213/2025
90110-A/203/2025

Sztehlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Budapest
Gyermekotthona és a külső férőhelyek

Székhely: 1063 Budapest, Kmety György utca 31.

Telephelyek:

Napraforgó Gyermekotthon Budapest
Hattyú Külső Férőhely Budapest
Holdsugár Külső Férőhely Budapest

Szakmai program

Jóváhagyva 2025. *november* hó *21* napján.

dr. Pitzné Heinczinger Mónika
igazgató

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Pest Vármegyei Kirendeltsége

1. Szolgáltató neve, székhelye, telephelye
Fenntartó: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Címe: 1132 Budapest, Visegrádi utca 49.

Működtető: Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Budapest
Címe: 1063 Budapest, Kmety György utca 31.

Az intézmény irányító szerve: Belügyminisztérium
Székhelye: 1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
Felügyeletet ellátó hatóság: Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi
Főosztály
Címe: 1035 Budapest, Váradi utca 15.

Intézmény neve: Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi
Intézmény Budapest Gyermekotthona és külső férőhelyek

Telephelyek

Napraforgó Gyermekotthon Budapest	1121 Budapest, Budakeszi út 50.
Hattyú Külső Férőhely Budapest	1015 Budapest, Hattyú utca 13/B
Holdszugár Külső Férőhely Budapest	1035 Budapest, Szentendrei út 18.

2. A gyermekotthoni szakmai egység működését meghatározó dokumentumok
- az intézmény alapító okirata,
 - az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
 - a Budapest Főváros Kormányhivatala által kiadott szolgáltatói nyilvántartásba vétel,
 - szakmai program,
 - házirend.

I.

A GYERMEKOTTHON ÉS A KÜLSŐ FÉRŐHELYEK FŐBB JELLEMZŐI

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által fenntartott Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Budapest (1063 Budapest, Kmety György utca 31.) (a továbbiakban: intézmény) Gyermekotthona és a külső férőhelyek (a továbbiakban: szakmai egység) az integrált intézményrendszer szakmai egységeként működnek.
Engedélyezett férőhelyszám összesen: 36 fő.

Napraforgó Gyermekotthon Budapest
Engedélyezett férőhelyszám: 26 fő.
Címe: 1121 Budapest, Budakeszi út 50.

Elláthat: normál ellátási szükségletű, továbbá integráltan nevelhető különleges ellátási szükségletű gyermekeket, valamint utógondozói ellátottakat.

Hattyú Külső Férőhely Budapest

Engedélyezett férőhelyszám: 4 fő.
Címe: 1015 Budapest, Hattyú utca 13/B.
Elláthat: utógondozói ellátottakat.

Hold sugár Külső Férőhely Budapest
Engedélyezett férőhelyszám: 6 fő.
Címe: 1035 Budapest, Szentendrei út 18.
Elláthat: utógondozói ellátottakat.

A hatályos alapító okirat szerint a szakmai egység alaptevékenysége:

- ideiglenesen hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett kiskorúak otthont nyújtó ellátása,
- az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Szakértői Bizottságának (a továbbiakban: Bizottság) véleménye alapján különleges szükségletű ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett kiskorúak integrált különleges ellátása,
- az intézményben nagykorúvá vált fiatal felnőttek utógondozása,
- az intézményben nagykorúvá vált, továbbá fővárosi illetőségű más fiatal felnőttek megállapodásban foglaltak szerinti utógondozói ellátása.

AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA:

A szakmai egység az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat (a továbbiakban: OGYSZ) kijelölése alapján fogadja be a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 72. § (1) bekezdésében megjelölt beutaló szerv által ideiglenes hatállyal elhelyezett, valamint a gyámhivatal által nevelésbe vett gyermeket.

A fiatal felnőtt kérelmére – a Gyvt. 93. §-a szerinti feltételek megléte esetén – a gyámhivatal utógondozói ellátást elrendelő határozata alapján az intézményben nagykorúvá vált, illetve fővárosi illetékességű más fiatal felnőttet.

Az intézmény az otthont nyújtó ellátás keretében a gyermekek számára teljes körű ellátást biztosít, valamint elősegíti a gyermekek saját családba való visszahelyezését, vagy ha ez nem lehetséges, nevelőcsaládba vagy örökbefogadó családba kerülését.

Elősegíti a gyámi feladatok ellátását, ennek érdekében együttműködik a kirendelt gyermekvédelmi gyámmal, illetve a gyámi feladatok teljes körű átvételéig ellátja a gyámi feladatokat.

A fiatal felnőttek számára utógondozást és szükség szerinti ellátást biztosít, és segítséget nyújt az önálló életének megkezdéséhez szükséges feltételek megteremtéséhez.

Az intézménybe kerülő gondozottak speciális szükségleteinek felmérése után a szükségletekhez rendelt külső szakemberek felkérésével, alkalmazásával biztosítja a gyermekek személyiség állapotához igazodó ellátást, valamint az otthont nyújtó ellátás keretében integráltan különleges ellátást biztosít a tartósan beteg, illetve fogyatékkal élő gondozottak részére.

A Gyvt. 57. § (2) bekezdésében foglaltak alapján, az elhelyezési feltételek megléte esetén befogadja:

- az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekét,

- átmeneti gondozást biztosít - legfeljebb három napra - a felügyelet nélkül maradt gyermekek számára, és helyzetük rendezése érdekében kezdeményezi a szükséges intézkedéseket,
- ideiglenes jelleggel azon nevelésbe vett gyermeket, aki gondozási helyéről önkényesen eltávozott, és kezdeményezi a szükséges intézkedéseket.

A szakmai egység rendelkezik a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: rendelet) által előírt személyi és tárgyi feltételekkel.

A gyermekotthonban, az „A” épületben 2 x 10 fős gyermekotthoni csoportban korszerű körülmények között folyik a gondozás, a „B” épületben 3 db kétszemélyes garzonlakásban, utógondozói ellátottak elhelyezése valósul meg.

A külső férőhelyeken 4, valamint 6 fő utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt elhelyezésére van lehetőség.

A gyermekotthon külső oktatási - nevelési intézményben biztosítja a gondozottak tanulását. Széles korhatárú, illetve koedukált elhelyezést biztosít számukra.

Az intézmény fejlesztése során is kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a privát terek, mosdók, fürdőszobák tervezése, felújítása/átalakítása során minél inkább érvényesüljön – a túlzásfoltosság elkerülésének és megfelelő felügyelet biztosításának igénye mellett – a gyermekek magánéletének védelme.

A szakmai egység szakellátói létszáma, az alkalmazottak képzése megfelel a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) sz. NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) előírásainak, valamint a szakellátóknak meg kell felelniük a Gyvt. „Foglalkoztatási tilalom a gyermeki jogok védelme érdekében” és „A gyermekvédelmi intézményekben foglalkoztatott személyek alkalmassági vizsgálata” fejezeteiben (Gyvt. 10/A. § - 10/I. §) foglalt feltételeknek.

II.

A GYERMEKOTTHON CÉLKITŰZÉSEI, ANNAK FONTOSABB ALAPELVEI, SZABÁLYAI

1.

ALAPELVEK, CÉLKITŰZÉSEK

A szakszerűség és jogszerűség elvéből - mint két fundamentális követelményből - kiindulva, az intézmény legfontosabb alapelve, ami egyben meghatározza hosszú távú célkitűzését is:

széleskörű szakmai konszenzuson alapuló, rendszerszemléletű, szükségletorientált, problémakezelő, külső és belső mobilitással bíró, szociálisan érzékeny, gyermek- és családközpontú gyermekvédelmi ellátórendszer kiépítése és működtetése.

A fenti átfogó, elsődleges alapelvben evidenciaként megfogalmazott egyes szakmai kritériumok közül - nem csorbítva ezzel a többi jelentőségét sem, a működés hatékonysága szempontjából - az alábbiakat szükséges kiemelni és hangsúlyozni:

- szükségletorientáció: mint lényegi szempontnak a személyiségre kell épülnie, azaz az intézmény gondozásában élők fejlődéséhez, fejlesztéséhez, szocializációjához és reszocializációjához kapcsolódó személyes szükségletekre, amelyek elengedhetetlenek a hatékony problémakezeléshez.

A megfogalmazott szükségleteknek vissza kell tükröznie az intézmény gondozásában élő gondozottak valamennyi sajátosságát - ami egyben körvonalazza az intézmény sajátos, karakterisztikus speciális jellemzőit.

Ebből következik, hogy folyamatosan objektív vizsgálat tárgyává kell tenni és a problémaérzékenység függvényében rendszeresen újra kell fogalmazni a feltárt szükségletek és az ellátásban biztosítottak közötti egybeeséseket, eltéréseket. Kiemelten hangsúlyos feladatként megjelölve az integráltan biztosított különleges ellátási szükségletek megvalósulását.

Ezeket a pontokat lehet időben reagálni és pontosítani a szükséges beavatkozások, módosítások, fejlesztések irányvonalát, szükségszerűségét.

- A szükségletorientációból következik, hogy a gondozás folyamatában intézményi szinten éppen úgy, mint személyre szólóan, meg kell határozni a hatékony problémakezelés minimális feltételrendszerét, a megoldások alternatíváit (munkaterv, egyéni gondozási - nevelési terv stb.).
- Az intézmény optimalizálható működése, önálló arculatának kialakítása szempontjából meghatározó szerepe van a külső, belső átjárhatóságnak, mobilitásnak, ami segíti a szükségletorientációra való gyors és hatékony reagálást a gondozottak aktuális állapotának, szükségleteinek, igényeinek megfelelő gondozást, nevelést, az intézmény külső nyitottságát, társadalmi, szakmai kapcsolatait.

- Általános rendszerszemléletű (családközpontú) megközelítés elve:

Az intézmény számára a megközelítés elve azt jelenti, hogy a gyermek vagy fiatal felnőtt nem szemlélhető háttérétől, szüleitől, környezetétől függetlenül elkülönítve, mivel a beavatkozás kezdetétől fogva valamilyen szinten a környezete is érintett a kezelés eredményességében.

Az alapelv abból a megközelítésből indul ki, hogy az egyén csakúgy, mint a nagyobb egész (környezet, család stb.) részeként szemlélhető. Ez keretet ad a kiskorú és a család együttes vizsgálatához és a gyermek és családtagok kölcsönös egymásra hatásának megértéséhez.

A gondozás folyamatának szervezésében a különböző megoldási metodikák megválasztásánál ez az alapelv határozza meg az egyes családterápiás jellegű kezelések integrált alkalmazását.

FELVÉTEL A GYERMEKOTTHONBA

Az intézmény férőhelyeinek lehető legjobb kihasználtsága érdekében rendszeresen több szempontú elemzést végez a várható ellátotti létszám alakulásával kapcsolatban. Az elemzések elsősorban arra irányulnak, hogy a megüresedett férőhely betöltésekor az intézménynek az adott kiskorú szükségleteinek megfelelően milyen szolgáltatásokat kell biztosítani, illetve milyen feltételeknek nem tud megfelelni. A rendszeres elemzések során feltárt korlátok előre kizárják annak lehetőségét, hogy olyan kiskorú kerüljön elhelyezésre, akinek a gondozásához, neveléséhez szükséges feltételeket, szükségleteket az intézmény nem tudja biztosítani, és így a gyermek érdekei hátrányt szenvednek.

Ha a gyermek távolléte a három hónapot meghaladja, a távollét idejére a gondozási helyen – ideiglenes hatállyal vagy nevelésbe vétel elrendelésével egyidejűleg, ideiglenes gondozási hely kijelölésével – más gyermek helyezhető el.

Tekintettel arra, hogy az intézmény összes gondozási helyén integráltan biztosítja otthont nyújtó ellátás keretében a tartósan beteg, fogyatékos gyermek nevelését, a megüresedett férőhely esetében különös gondossággal vizsgálni kell az integrálhatóság összes körülményét.

Az életkor szerinti természetszerű megoszlásra - széles korhatárra - való tudatos törekvés kiküszöbölhetővé teszi, hogy az intézményben egy korosztály váljon hangsúlyossá.

Az integrálhatóság összes körülményének vizsgálatával biztosítható a különleges ellátás szükségletekre épülő megvalósulása anélkül, hogy a többi ellátott nevelési, gondozási igényei háttérbe szorulnának.

A felvétel fázisai:

a) Befogadást előkészítő fázis:

Az intézménynek a megfelelő elhelyezés, gondozási folyamat megválasztásához, meghatározásához már az előkészítő szakaszban szüksége van a befogadásra váró kiskorúról és körülményeiről készített legátfogóbb vizsgálatok eredményeire, megállapításaira, mert csak ennek birtokában tud adekvát választ adni, hogy az intézmény által biztosított elhelyezési, gondozási, nevelési feltételek alkalmasak-e a kiskorú szükségleteinek maradéktalan biztosítására.

Az elhelyezést előkészítő szakaszban meghatározó a gyermekotthon új gyermek befogadásáért felelős szakmai vezetőjének (esetfelelős) és az OGYSZ-nek, mint az elhelyezést koordinálnak a szoros együttműködése, mert csak így határozható meg a kiskorú számára a legkevesebb zökkenővel, bizonytalansággal járó befogadás.

Az elhelyezést koordináló OGYSZ és a lehetséges befogadó (gyermekotthon) közötti rendszeres és megfelelő színvonalú kölcsönös információcsere nagymértékben elősegíti az elhelyezési tárgyalások hatékonyságát, eredményességét. Az intézmény részéről feltétlenül megvalósítható gyakorlat, ha az elhelyezésre váró kiskorú és a befogadást biztosító intézmény, illetve annak esetfelelőse között személyes kapcsolat alakul ki, így mindkét érintett időben - már az elhelyezési tárgyaláson - jelezheti észrevételeit, véleményét az elhelyezéssel kapcsolatosan - segítve ezzel a gyermek szabad intézményválasztási,

véleményalkotási jogának gyakorlását. A személyes kapcsolat felvételébe azt is beletartozik, hogy az intézmény lehetőséget kíván biztosítani arra, hogy a befogadásra váró kiskorú ismerkedő, tájékozódó látogatáson vegyen részt, ahol közvetlenül, életszerű helyzetben szerezhethet tapasztalatokat az intézményről, az ott elhelyezett gyermektársakról, nevelő, gondozó személyzetről.

Az elhelyezési értekezleten született döntés alapján, még az előkészítő fázisban megkezdődik az intézményben élő csoporttársak, leendő szobatársak, gondozók, nevelők felkészítése a befogadásra, annak érdekében, hogy már a kihelyezés első pillanatától megfelelően nyitott befogadó közeg segítse az újonnan érkezőt a gondozási hely megváltoztatásából eredő traumáinak, esetleges krízisállapotának mielőbbi feldolgozásában.

b) Befogadó fázis:

A befogadó fázis magába foglalja a tényleges kihelyezést és az azt követő közvetlen feladatokat.

Ebben a szakaszban az intézmény munkatársai ellátják a lehető legtöbb hasznos és praktikus információval a kiskorút, megismertetik vele az intézmény életét, a működését meghatározó szabályzókat (házirend, napirend stb.), segítik a mielőbbi kapcsolatfelvételt csoporttársaival, nevelőivel.

Az intézmény a gyermekek egyéni gondozási-nevelési tervét és a felülvizsgálatokhoz szükséges helyzetértékelést a GH-1, illetve a GH-3 adatlapok kitöltésével készíti el a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerben (a továbbiakban: GYVR).

Ebben a szakaszban elvégzi a szükséges kiegészítő vizsgálatokat, amelyek a későbbiekben támpontul szolgálnak az egyéni gondozási-nevelési terv (a továbbiakban: GH-1 adatlap) elkészítéséhez.

Az ebben a szakaszban szerzett első benyomások, emóciók, elsődleges kapcsolatok, szimpátia választások meghatározóvá válnak a későbbi teljes integráció folyamatában. Ugyanakkor ez a szakasz jó lehetőséget ad a különböző pedagógiai, pszichológiai megfigyelések elvégzésére, képességek, készségek felmérésére.

c) Integrációs fázis:

Ez az integratív szakasz lényegét tekintve tovább bontható az elsődleges és a másodlagos, vagy teljes integrációs szakaszokra.

Az elsődleges integrációs szakasz alatt a közvetlen gondozási környezetbe való beilleszkedési folyamatot, míg a másodlagos vagy teljes integrációs szakasz a külső kapcsolati rendszerhez (iskola, baráti kör, családtagok stb.) való integrációt jelenti.

Az integrációs szakasz a kezdeti színtere a teljes körű tudatosan tervezett, gondozó, nevelőmunkának - ebben a fázisban zajlik a szocializáció, reszocializáció folyamata, a személyes szükségletekre épülő szükségletorientált ellátás.

Az integrációs fázis tartalmából következik, hogy ez a szakasz mintegy összeköti, átvezeti a befogadást és annak előkészületeit, az otthont nyújtó ellátás folyamatával.

Az integrációs fázis első szakaszában kell elkészíteni az egyéni elhelyezési tervhez igazodó - azzal összhangban álló - GH-1 adatlapot, kiemelt gondossággal a különleges ellátási igények kidolgozása tekintetében.

A gyermekotthon a kiskorú felvételének folyamatát - az előzőekben felvázolt feladatok koordinálását, végrehajtását esetfelelősi rendszerben kívánja megvalósítani.

Minden egyes új befogadás elsőszámú esetfelelőse a gyermekotthon otthonvezetője, illetve ő koordinálja és ellenőrzi az ezzel összefüggő feladatok végrehajtását.

III.

A GYERMEKOTTHON FELADATAI

1.

EGYÉNI GONDOZÁSI - NEVELÉSI TERV

A gyermekotthonba kerülő kiskorúról a Gyvt.-ben és végrehajtási rendeleteiben foglaltak szerint GH-1 adatlapot kell készíteni, amelynek célja a gondozással, neveléssel kapcsolatos feladatok részletes megtervezése és az abban részt vevő szakemberek közötti munkamegosztás meghatározása (rendelet 84. §).

A GH-1 adatlap tartalmát részben megalapozzák az elhelyezési javaslatban, egyéni elhelyezési tervben foglaltak.

Az adatlap határidőre történő elkészítésének felelőse az elhelyezést biztosító szakmai egység szakmai vezetője. A szakmai vezető a GH-1 adatlapot team munkában - a nevelővel és a gyermekvédelmi gyámmal együtt - készíti el, szükség szerint bevonja az intézmény mellé rendelt egészségügyi szolgálatot, pszichológust, fejlesztőpedagógust, illetve a gyermek közvetlen gondozóit, oktatását végző iskolai pedagógusokat, és más olyan fontos személyeket, hozzátartozókat, akik a gyermek további sorsának alakításában meghatározóak lehetnek.

A gyermekvédelmi gyámi feladatokat a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rögzíti, végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet határozza meg. A gyermekvédelmi gyámok munkáját a Belügyminisztérium által 2023. március 28. napján kiadott „Gyermekvédelmi gyámság” módszertani útmutatóban rögzítettek határozzák meg.

A GH-1 adatlap kidolgozásába életkorának, személyiségállapotának megfelelő szinten szükségesnek tartjuk bevonni magát a gondozottat, illetve annak szüleit. Ennek előnyét elsősorban abban látjuk, hogy minden érintett pontos képet kap arról, hogy milyen feltételek mellett és milyen elvárások esetén szüntethető meg a családon kívüli gondozás. Feltételezhető, hogy a mielőbbi megoldásban érintettek, így a gyermeket és a családot is, egyaránt aktivizálja a felelősségteljes együttműködésre, mivel részesévé válnak egyes döntéseknek. A GH-1 adatlapon jól ellenőrizhető, konkrét feladatokat kell megjelölni, felelősök megnevezésével, határidővel ütemezve.

A meghatározott feladatok, szükségletek megvalósulását, mint esetgazda, a gyermekotthon szakmai vezetője ellenőrzi, illetve értékeli. A terv végrehajtása közben felmerülő akadályozó tényezők, problémák mielőbbi megoldása érdekében az esetgazda esetszembesítő (problémafeltáró, problémamegoldó) értekezletet hív össze az érintettek bevonásával.

Esetmegbeszélő értekezlet összehívását maga a gondozott, vagy a gondozásával közvetlen összefüggésben álló személy is kezdeményezheti.

Amennyiben olyan elháríthatatlan akadályok merülnek fel, amelyek közvetlenül veszélyeztetik a kiskorút, illetve környezetét, és más megoldás hiányában az elhelyezés megváltoztatásának kezdeményezése indokolt, a szakmai vezető kezdeményezésére az intézmény igazgatója rendkívüli esetmegbeszélő értekezletet hív össze, ahol tisztázhatók a szükséges intézkedések, így a GH-1 adatlap módosításának indokoltsága.

A gyermekotthon a gondozási körébe tartozó nagykorúvá vált fiatal felnőttek esetében függetlenül attól, hogy utógondozásban vagy utógondozói ellátásban részesülnek, utógondozási tervet készít.

Az utógondozási terv célja, hogy ütemezett formában úgy a fiatal felnőtt, mint az utógondozó nevelő számára meghatározza mindazokat a feladatokat, szükség szerinti ellátásokat, amelyek az önálló életvitel kialakításához, a reszocializációhoz szükségesek.

Az utógondozói ellátás feltételrendszerét a fiatal felnőttel kötött megállapodás tartalmazza. A megállapodás megkötését minden esetben tájékoztató beszélgetés előzi meg, feltárva a nagykorúsággal járó jogokat és kötelezettségeket, a segítségnyújtás lehetséges alternatíváit. A segítségnyújtás lehetséges alternatívái teljes problémaeltárral kerülnek a tájékoztató beszélgetés résztvevői elé.

A beszélgetés résztvevői:

- fiatal felnőtt,
- vele eddig együttműködő nevelők, gyermekfelügyelők,
- utógondozó nevelő,
- pszichológus,
- szakmai vezető.

A team megbeszélésen a fiatal felnőtt elképzelésein alapuló, kölcsönösen elfogadott célokat, feladatokat utógondozási tervben rögzítik, majd ennek alapján elkészítik a fiatal felnőttel kötött megállapodást. Az utógondozási terv, illetve a megállapodás végrehajtása és ellenőrzése az utógondozó nevelő feladata, aki egyben elkészíti annak teljesüléséről szóló jelentést. Amennyiben a végrehajtásban problémák merülnek fel, vagy módosítása indokolt, - hasonlóan a GH-1 adatlap végrehajtásához - az utógondozó nevelő, vagy maga a fiatal felnőtt kezdeményezi az esetmegbeszélő vagy rendkívüli esetmegbeszélő értekezlet összehívását.

2.

ESETKEZELŐ SZOLGÁLTATÁSOK

Az elhelyezést kiváltó okok pontos feltárása és megértése, az ebből adódó traumák, konfliktusok feldolgozása érdekében az alábbi esetkezelő szolgáltatásokat végzi az intézmény:

a) A családból való kikerülés, a beutalás okozta traumák krízisintervenciós kezelése.

A kezelés célja a beutalás okozta stresszhatások, szorongásos állapot mielőbbi szakszerű feldolgozása, illetve annak megakadályozása, hogy ezek traumatizáló destruktív, öndestruktív krízisállapotot idézzenek elő.

b) Explorációs (tényfeltáró) megbeszélések segítségével problémaeltárt készítenek a helyzet rendezése érdekében.

Az explorációs megbeszélésekbe bevonják a szülőket, a területileg illetékes Gyermekjóléti Központ munkatársát és az intézmény szakembereit.

c) A gyermekotthon közösségébe való gyors és zökkenőmentes beilleszkedést segítő (adaptációs) tréning keretében segítséget nyújt a kiskorúak a megváltozott körülményekhez való viszonyulásuk konstruktív elfogadásában - pozitív megerősítést ad önmagának és helyzetének értékeléséhez.

d) Konstruktív személyiségfejlesztésre irányuló komplex önismereti tréning:

A tréning célja:

- a gyermekben önvizsgálattal tudatossá tenni, hogy milyen adottságokkal rendelkezik, és ezek révén mire képes,
- fedezzék fel önmagukat, mint életük és fejlődésük legfőbb forrását,
- tudatosuljon bennük, hogy jövőjük konstruktív alakítását csak úgy érhetik el, ha megtanulnak önállóan felelősséggel dönteni, és hatékonyan cselekedni,
- belső feszültségeik kezelésére, levezetésére tanuljanak meg könnyen és gyorsan alkalmazható elhárító mechanizmusokat, módszereket, amelyek segítik a konfliktusok elkerülését,
- fejlődjenek kommunikációs, metakommunikációs, empátiás képességeik,
- saját és társaik pozitív értékeinek felismerése, humanisztikus fejlesztése.

e) Képesség- és tehetséggondozás:

A gyermekek képesség és tehetséggondozása vonatkozásában a szakmai program hatálybalépésének dátumától a Belügyminisztérium által 2023. március 20. napján kiadott „Képesség- és tehetséggondozás a gyermekvédelmi szakellátásban” című módszertanban foglaltak az irányadóak, a folyamatleírások betartása, valamint a dokumentumminták használata kötelező.

A gyermekvédelmi szakellátásban élő gyermeknek olyan kihívásokkal kell megküzdenie, amelyek speciális támogatást tesznek szükségessé, olyan tervezett szakmai jelenlétet, amely a gyermek jóllétét szolgálja. A képesség- és a tehetséggondozás e támogatásnak a része, vagyis nem különíthető el a gyermek jóllétének megteremtésétől. A módszertan célja, hogy támogatást nyújtson a gyermekvédelmi szakellátásban dolgozó szakembereknek, annak érdekében, hogy a gyermek a lehető legfelkészültebben lépjen ki az ellátásból. A módszertan ennek megfelelően a gyermek képességeinek, tehetségének kibontakoztatására irányuló szakmai munkához járul hozzá, gyakorlatias folyamatleírással, jól alkalmazható módszerekkel. A gyermekről szerzett ismeretekhez igazítottan kell meghatározni azokat a beavatkozásokat, amelyek a gyermek hatékony felkészítését szolgálják, szintén a szakellátás teljes időtartamára kiterjedően. A módszertan ennek megfelelően a képesség felmérésének (megismerés) és gondozásának (felkészítés, fejlesztés) módszertana. A képesség- és

tehetséggondozás módszertana a képesség, a tehetség, a képesség/tehetség felmérés, valamint a képesség/tehetséggondozás fogalmakra épül. A módszertan nem új feladatot határoz meg, hanem a gondozás-nevelés jogszabályban is előírt elemeit támogatja. A képességgondozás érdekében rendszerezi a szakemberek által jelenleg is végzett feladatokat.

f) A jogszabályi kötelezettségeken túl rendszeres kapcsolat tartása azokkal az alapellátásban dolgozó szervezetekkel, szakemberekkel, akikkel a szülőknek együtt kell működnie.

Azon lehetőségek feltárása, amelyek a kiskorú gyermekvédelmi gondoskodásának ideje alatt segítik a szülői státusz helyreállítását.

A szülőket együttműködési szándékuk függvényében potenciális partnerként bevonni a különböző segítő kezelésekre.

g) Segítség nyújtása külső szolgáltatások igénybevételével olyan speciális szakellátást igénylő eseti kezelésekhöz, amelyek intézményi keretek között nem biztosíthatóak (egészségügyi, pszichológiai, pszichiátriai stb. kezelések).

3.

NEVELÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

A nevelési szolgáltatások rendszerét abból az alaphelyzetből kívánja az intézmény megközelíteni, hogy minden egyes gondozott, mint individuum, önmagában egy egészen sajátos problémával bíró „eset”, tehát minden egyes gondozottnak azt a nevelési szolgáltatást kell megkeresni és biztosítani, amire annak szüksége van.

Az intézmény számára ez azt a feladatot jelenti, hogy egy olyan szükségletorientált „szocializációs (nevelési) tanulóteret” kell megteremtenie, ahol a gondozott biztonságban élhet, fejlődhet, és ezzel együtt fel tudja fedezni a környező világot.

Különleges ellátottak integrált gondozása-nevelése is ezt a célkitűzést erősíti.

Minden gyermek és fiatal esetében kiemelt feladat az iskolai kötelezettségek érdemi teljesítése, a szakmaszerzésre való motiváció. Fontos a rendszeres és folyamatos kapcsolattartás az iskolákkal, valamint a KRÉTA rendszer figyelemmel követése.

Ez a megközelítés összefüggésében a nevelést, mint „szociális tanulást” helyezi a középpontba. A „tanulás” alatt értelmezhető a gondozott saját cselekvési, viszonyulási akciója, aminek találkoznia, egyesülnie kell a gondozók, nevelők támogató, segítő szándékával.

Az optimális megoldások módszereinek tárházából az intézmény - figyelembe véve strukturális felépítését, személyi, tárgyi feltételrendszerét, a gondozottak körét - az élménypedagógiát tekinti a legalkalmasabb nevelési eszköznek.

Az élménypedagógia az egymás közötti kapcsolat képességére való nevelés. Jellemzője, hogy a nevelés folyamatában a gondozottak képessé válnak azonosulni környezetükkel, az együtt megélt élmények és tapasztalatok, a napi együttélés és próbálkozások meghozzák az egymás iránti különbséggel szembeni megértést és toleranciát.

Az élménypedagógiának, mint nevelési folyamatnak az alábbi fontosabb jellemzői vannak, amit a szolgáltatás megszervezésénél figyelembe kell venni:

- Az élménypedagógia az élet és az egymás közötti kapcsolat problémáit úgy illeszti be a hétköznapiakba, hogy a tanulási módszerében lehetőség szerint a legközelebb álljon a valóságos élethez.
- Az élménypedagógia a nevelőmunkában mindig egy jelen időben felépített valós kapcsolatra irányul, amely lehetőség szerint feltűnő összefüggésben van a többi emberrel, és erős kötelezettségvállalást kíván megvalósítani. Ez a tanulási folyamat a nevelő és gondozott között lehetőség szerint közösen megszabott helyzetekben történik úgy, hogy mindenki megelégedésére szolgáljon.
- Az élménypedagógia projektmunka, amelyben a munkatársak team csoportjai olyan pedagógiai feltételeket dolgoznak ki, melyek a neveltekre egyénileg hatnak, személyükre, képességeikre, érdeklődésükre vonatkoznak.
- Az élménypedagógiában, mint projektmunkában jelentősen megnövekszik a nevelői team kreativitása, és ezzel együtt egyéni felelőssége is. Mivel többségében nem „felülről” kényszerített, így nagyobb a valószínűsége, hogy úgy a gondozottak, mint a nevelői team számára, jobban ösztönöz a csoportmunkára, a csoport közösen elhatározott normarendszerének követésére.

Nevelési szolgáltatás élménypedagógiai programját két szinten szervezik meg:

- a) az intézmény egészét átfogó, nyitott projektek, amelyek az egyes lakóegységek azonos problémákkal bíró gondozottjaiból létrehozott célcsoport,
- b) lakóegységenként létrehozott belső projektek, amelyek kizárólag az egyes lakóközösségből és az ott dolgozó nevelőkből, gyermekfelügyelőkből épül fel.

A nevelési szolgáltatások az iskolai tanulást segítő programokkal egészülnek ki:

- a) felzárkóztató foglalkozások,
- b) egyéni korrekciós foglalkozások,
- c) vizsgára felkészítő foglalkozások.

Az intézményben feladatot ellátó valamennyi személy a munkavégzése során az intézmény szabályzataiban rögzítetteket, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexében leírtakat maradéktalanul be kell tartani. Az etikai kódex ismerete és elfogadása az intézménnyel létesített munkaviszony feltétele.

4. UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁS

Célok

A társadalmi integráció elősegítése céljából, utógondozói ellátás biztosítása olyan fiatal felnőttek részére, akik képesek az önálló működésre, részükre szükség szerinti ellátás

megvalósítása, illetve az önálló élet megkezdéséhez szükséges személyre szóló segítségnyújtás, tanácsadás.

Feladatok

Az utógondozói ellátás során kiemelt feladatok:

- a tanuláshoz, a munkához való pozitív viszony elősegítése,
- piacképes szakmához, képzettséghez jutás elősegítése,
- a felnőtté válás folyamatának pszichés megsegítése, a személyiség formálása, korrekciója, reális énkép kialakítása,
- a megfelelő kommunikációs készség kialakítása, fejlesztése,
- törekvés a harmonikus személyiségállapot kialakítására,
- segítséget nyújtani továbbtanulási, munkavállalási, életviteli problémái megoldásához,
- tanácsot adni munkahelyi, partnerkapcsolati és esetleges konfliktushelyzetei megoldásához, jövedelme beosztásához,
- segíteni a fiatal szociális gondjai megoldásában, kiemelten kezelve önálló lakhatásának megoldását.

Tevékenységformák, módszerek az utógondozói ellátás folyamatában:

- az ellátás alapja a fiatal felnőtt önállósága, önálló életvezetésre való alkalmassága, illetve ennek növelése,
- együttműködés és felelősségvállalás a fiatal életének közös alakításában,
- az önálló élethez szükséges praktikus ismeretek, készségek beépítése a fiatalok eszköztárába a mindennapi élet szervezésén keresztül,
- segítségnyújtás a munkalehetőségek, otthonteremtési lehetőségek felkutatásában,
- egyéni terápiás lehetőségekkel, viselkedésmódosító technikákkal segítségnyújtás a kedvezőtlen viselkedésformák megszüntetésében,
- a heti csoportmegbeszélések alkalmat nyújtanak a fiatal felnőttek jogainak érvényesítésére, információk áramoltatására.

Az intézmény a hatályos alapító okirata alapján külső férőhelyeket működtet gyermekvédelmi szakellátásban nagykorúvá vált fiatal felnőttek számára, megállapodásba foglaltak szerinti utógondozói ellátásuk megvalósítása céljából.

Az intézmény a külső férőhelyekre (1015 Budapest, Hattyú utca 13/B, 1025 Budapest, Szentendrei út 18.) elhelyezését azoknak az utógondozói ellátottaknak támogatja, akik önálló életvitelre leginkább alkalmasak, akik megbízhatóságukat, együttműködésüket már bizonyították, hiszen az önálló lakáshasználat felelősségteljes viselkedés követelményét támasztja velük szemben. A megfelelő kontroll és tanácsadás érdekében a külső férőhelyeken elhelyezett fiatal felnőttek utógondozó feladatot ellátó munkatárs általi látogatásának gyakoriságát a szakmai egység vezetője a külső férőhelyen élő utógondozói ellátottak szükségletei szerint állapítja meg. Ez az elhelyezés az integrációnak már egy olyan fokát jelenti, amely a tanulmányok befejezésével, a megfelelő munkahely megtalálásával és a munkaviszony stabilizálódásával a fiatal sikeres életkezdését eredményezheti.

A külső férőhelyen elhelyezett fiatalok esetében is a megkötött megállapodás tartalmazza azokat az együttműködési szabályokat, amelyek betartása nélkülözhetetlen az utógondozói ellátás további fenntartásához, valamint rögzíti az ellátás tartalmát, mértékét, időtartamát, a

tértési díj fizetésének szabályait, a fiatal felnőtt jogait és kötelezettségeit, valamint az utógondozói ellátás megszüntetésének eseteit.

5.

REKREÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSOK

A szakmai egységben élők szabadidős tevékenységének tervezése az életkori és érdeklődési különbözőségek figyelembevételével történik.

A lakásotthoni szakmai egység közelsége (Budaörs, Törökbálint) lehetőséget biztosít, hogy lakói, lakóhelyüktől függetlenül vegyék igénybe a szervezett és tervezett programokat. A programok elkülönülnek, kötelezően és választhatóan igénybe vehetőkre. A programok bár irányítottak, de a gyermekek bevonásával tervezettek, igazodva fejlesztésükhöz, illetve egyéni kéréseikhez. A programok egy része közösségépítő céllal szerveződik, másik része az intézményen kívüli élet felé irányul. Fontos, hogy a gyermekek, fiatal felnőttek külső kapcsolatainak erősítése érdekében kortárs csoportjuk, iskolatársaik között szorosabb kapcsolat alakuljon ki.

Ennek értelmében az intézmény szorgalmazza és szervezi, hogy a gyermekotthon életét a külső környezet megismerje, elfogadja.

Születésnap összejövetelekkel, barátok meghívásával (szüleikkel együtt) erősítik kapcsolataikat.

A tanulássegítő lehetőségek nyitottak, a gyermekek, fiatal felnőttek barátai felé, vonzóvá téve a gyermekotthon légkörét.

6.

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉTKEZTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

Az intézmény kötelezettsége alapján, figyelemmel kíséri a gondozottak egészségügyi állapotát. A védelemben vett gyermekek esetében a család és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmény által kitöltött „Egészségügyi adatlap” megnevezésű dokumentumot a GYVR rendszerből kell letölteni, illetve az előzmény nélküli elhelyezés esetén a gyermek házi orvosát szükséges felkérni annak kitöltésére.

Bekerüléskor a meglévő egészségügyi információ és vizsgálat alapján felméri a jelenlegi státuszállapotot. Az állapotvizsgálat szakszerűségét, a gyermekotthont segítő orvos és ápoló szakember garantálja. Megállapításaik alapján, szakmai iránymutatóikkal kezdődik meg a hiányzó adatok beszerzése (pl. oltási könyv, allergia-vizsgálat dokumentációi stb.) Az orvos által előírt vizsgálatok elvégzésre kerülnek.

A gyermekotthonban élő gyermekek egészségügyi ellátása a körzeti orvos munkájával egészül ki.

A gyermekotthon orvosa sok esetben felvilágosító szolgáltatást is nyújt a gyermekeknek. Rendszeres jelenléte a gyermekotthonban, a mindennapi életben bizalmat sugároz a gyermekek, fiatal felnőttek felé. Így gyakran fordulnak problémájukkal az orvoshoz és az ápolónőhöz.

Szaktanácsukkal gyorsabban juthatnak információhoz a gyermekotthon szakemberei is. A gyermekek, fiatal felnőttek gondozásával kapcsolatos praktikus tanácsaikkal rendszeresen könnyítik a szakmai munkát.

Az alvást és a személyi higiéniát az életkori sajátosságok figyelembevételével, a napi életgyakorlatok különbözőségének biztosításával érik el.

Az étkezési szolgáltatások a jogszabályi előírásoknak, valamint az illetékes népegészségügyi hatóság előírásaiban szabályozottaknak megfelelően biztosítottak.

A gyermekek, a fiatal felnőttek napi életgyakorlatuknak megfelelően vagy az oktatási - nevelési intézmények étkezési szolgáltatásait veszik igénybe, szükségleteiket kiegészítve a gyermekotthon étkezési szolgáltatásaival, vagy kizárólag a gyermekotthonban étkeznek. A gyermekotthon felszereltsége általában speciális szükségletek kielégítését is biztosíthatja (pl. diétás étrend készítése stb.).

7.

NAPI ÉLETGYAKORLAT

A gyermekotthonban elhelyezett gyermekek, fiatal felnőttek életkoruk, képességük, érdeklődési körük figyelembevételével vesznek részt a gyermekotthon életében. Egyénre szabott, először kisebb, nem rendszeres feladatok megoldásától jutnak el a rendszeres kötelezettségekig. Ez a tanulási folyamat, valamint a körülöttük lévő minta segíti, váltja automatizmussá a mindennapi életben elengedhetetlen, önkiszolgáló feladatok későbbi, rutinszerű elvégzését.

A gyermekotthonban gondosan kiválasztott szobatársak biztosítják az életkori eltérésekből fakadó, különböző alvási igény zavartalan kielégítését. A széles korhatárú gyermekcsoportot, fiatal felnőttet befogadó gyermekotthonban az étkezések időpontja nem rögzített, hanem intervallumban meghatározott.

A rendeletben meghatározott ruházatot az intézmény biztosítja. Életkori sajátosságok figyelembevételével, személyre szólóan történik a felszerelés (ruházat) beszerzése.

Lehetőség van személyes tárgyak tartására, otthonról hozott ruhaneműk viselésére.

A gyermekről fényképalbum készül, melybe folyamatosan kerülnek be a gyermekotthonban és a gyermekotthonon kívül felvett életképek, segítve ezzel a gyermek, fiatal felnőtt múltjának megőrzését.

A rendelet szerinti zsebpénz számukra biztosított.

A gyermekeknek, fiatal felnőtteknek joguk van ahhoz, hogy az őket érintő kérdésekben véleményt nyilvánítsanak. Az intézménybe kerüléskor tájékoztatást kapnak jogaikról, kötelességükről és a jogorvoslati fórumokról. Választott képviselőjük révén, de nélkülük is tehetnek fel kérdéseket, illetve kaphatnak választ felmerülő problémáikra.

Olyan tartós konfliktus esetén, amelyet a résztvevők érintettsége miatt a rendelkezésre álló eszközökkel nem megoldhatók, mind a gyermekek, fiatal felnőttek, mind a munkatársak igényelhetik a mediációt.

Az intézmény biztosítja a biztonságos internet- és médiahasználat elsajátításához szükséges nevelést, oktatást, képzést, tekintettel arra, hogy a gyermeknek joga van ahhoz, hogy tudatos és felelősségteljes internet- valamint médiahasználatot (ideértve a zaklatás internetes formáival szemben hatékony fellépést) biztosító nevelésben, oktatásban és képzésben részesüljön. A gyermek kötelessége a véleménynyilvánítás szabadságához való jogának gyakorlása során tiszteletben tartani a többi gyermek emberi méltóságát.

8.

JUTALMAZÁS, SZANKCIÓK

A gyermekek és fiatal felnőttek értékelés iránti érzékenységének folyamatos és rendszeres fejlesztése érdekében minden munkatárs arra törekszik, hogy nonverbális vagy verbális úton való visszajelzéseik az értékelés eszközévé válhassanak.

A testbeszéd, mint jelzőrendszer a jutalmazás és „szankció” kiegészítő eszköztárává kell, hogy váljon.

A büntetés nem lehet öncélú, kollektív, megszegényítő, nem sértheti a növendék emberi (gyermeki) jogait, méltóságát.

Egyénre szabottságával, általános szankciók kijelölésének mellőzésével, leginkább a jutalmazás megvonásával érheti el nevelési célját.

Mindkettő esetében legfontosabb cél az ok - okozati összefüggés megvilágítása, hogy ez által értelmezhetővé, elfogadhatóvá válhasson mind a jutalmazott - szankcionált, mind környezete számára.

Kiemelkedő teljesítményeket az intézmény tárgyi elismeréssel jutalmazza. Természetesen a kiemelkedő teljesítmény megállapítása is a gondozott gyermekek, fiatal felnőttek egyéni különbözőségének figyelembevételével történik.

9.

CSALÁDOKKAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS

A kapcsolattartás a gyámhivatali határozat rendelkezéseinek megfelelően történik, az intézmény területén a házirendben foglaltak szerint.

Amennyiben a szülő, hozzátartozó személyes szabadságának korlátozása miatt nem tudja tartani gyermekével a kapcsolatot, minden eszközzel - amennyiben a gyermek érdekét szolgálja-, segítik kapcsolattartást (levél, telefonkártya stb.).

A kapcsolattartás kiegyensúlyozottságát, minőségi idejét intézményen belül minden esetben a munkatársak jelenléte biztosítja. Az intézményen kívüli kapcsolattartás ellenőrzése is rendszeresen megtörténik.

A családi kapcsolatok ápolása, valamint a családnak a gyermek visszafogadására alkalmassá tétele érdekében az intézmény együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, a családdal, a gyermekjóléti szolgálattal, a gyermekvédelmi szakszolgálattal és a gyámhatósággal.

A kapcsolattartás nyilvántartása érdekében a gyermekotthon naprakészen vezeti a rendelet 87. § (5) bekezdés és a 153. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja által szabályozott, a Szociális Ágazati Portálon elérhető hatályos Kapcsolattartási naplót.

Amennyiben valaki az intézmény működésére vonatkozó felvilágosítást kér, ezen joga gyakorlása során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amely az intézmény rendeltetésszerű működését, vagy a gyermekek jogait aránytalanul sérti vagy akadályozza. Amennyiben az intézmény működésével kapcsolatos felvilágosítást kérő személy személyesen kívánja felkeresni az intézményt, úgy arra – a belépésre jogosító megfelelő jogalap igazolása mellett – csak az intézményvezetővel előre egyeztetett időpontban kerülhet sor.

A gondozási helyen ellátott tizenhét év alatti gyermekekről kamerafelvétel készítéséhez, annak felhasználásához elengedhetetlen a törvényes képviselő (szülő vagy gyermekvédelmi gyám) hozzájárulása és figyelemmel kell lenni arra is, hogy a gyermekek érdekeivel nem lehet ellentétes a kamerafelvétel készítése, illetve annak felhasználása. Mindezekre tekintettel a gyermekek pártpolitikai célú szerepeltetése, illetve a gyermekekről készült felvételek pártpolitikai célra történő felhasználása még az önkéntességgel, a beleegyezéssel vagy a szülői hozzájárulással sem igazolható, ezáltal tilos.

10.

A GONDOZÁS MEGSZŰNÉSE

A gondozás megszűnése a szakmai munka eredményeként könyvelhető el. A jogszabályi kötelezettségtől függetlenül, az intézményből történő elbocsátás után a gyermek, illetve fiatal felnőtt sorsát egy ideig tovább követi az intézmény. Tanácsadással segíti a szülőket, gyermekeket, fiatal felnőtteket felmerülő problémáik rendezésében.

A gyermekotthonból való távozás nem jelenthet egyoldalú drasztikus kapcsolat megszakítást - ezért folyamatosan hosszabbodó adaptációs szabadságokkal segítik a gyermekotthon közösségéből való zökkenőmentes kiválást. Az adaptációs szabadság tapasztalatai alapján megteszik mindazokat az intézkedéseket, amelyek tovább erősítik, biztosítják a sikeres „kigondozást”, reszocializációt.

Különleges ellátottak esetében hosszabb utánkövetéssel segítik a szülőt gyermeke szükségleteinek kielégítésében.

11.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS ELEMELI A SZAKMAI MUNKÁBAN

A FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI:

Az intézményben folyó szakmai munka eredményességének egyik fontos feltétele a szakmai dolgozók felkészültsége, feladat iránti elkötelezettsége.

A szakmai munka megfelelő színvonalú ellátása érdekében az intézmény két szinten biztosítja a szakapparátus továbbképzését:

a) intézményen belül szervezett továbbképzések:

- Az intézményen belül szervezett továbbképzések egyik alapformája a gyermekotthon szakembereinek rendszeres esetmegbeszélései, többségében kliensközpontú szupervíziói. Ezek a szűkebb körben folyó esetmegbeszélések lehetőséget nyújtanak a lakóegységen belüli problémák őszinte feltárására, illetve kiscsoportos feldolgozására.
- A több lakócsoportnál is jellemzően felmerülő problémákat célszerű nagyobb szakmai testületben (nevelői, gyermekfelügyelők stb.) feldolgozni. Ezek a probléma feldolgozó megbeszélések - a szűkebb szakmai körben történő feldolgozástól eltérően - esetközpontú szupervíziót jelentenek, vagyis elvonatkoztatva a konkrét személyektől, magának a jelenségnek (esetnek) szakszerű feldolgozására koncentrálnak, illetve ennek konklúzióit építik be csoportmunkájukba.
- Az intézmény az éves Munkatervben, illetve Továbbképzési tervben foglaltak szerint évente több alkalommal szervez belső továbbképzéseket a szakmai testületnek. Ezen továbbképzések a gyermekotthon szakmai közösségének javaslatai alapján, többségében külső előadó meghívásával kerülnek megszervezésre.
- Az intézmény a szakmai dolgozók „kiegésének” megelőzése érdekében, kiegyensúlyozott személyiségállapotuk fenntartása érdekében, önismereti, konfliktuskezelő tréningeket szervez.

b) intézményen kívüli szervezett továbbképzések:

- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendeletben foglaltak szerinti akkreditált képzéseken, továbbképzéseken való részvétel biztosítása az éves Továbbképzési terv alapján.
- A pedagógus továbbképzés, pedagógus szakvizsga feltételeinek biztosítása a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet előírásai szerint.
- Nem akkreditált szakmai továbbképzéseken, rendezvényeken való részvétel biztosítása.
- Szakirányú képesítési követelmény megszerzésére irányuló képzésbe történő beiskolázás.

AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL, HATÓSÁGOKKAL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

A gyermekotthon vezetője rendszeresen részt vesz az intézmény igazgatója által szervezett vezetői értekezleteken.

A szakmai munka folyamatos ellenőrzését, javítását segítik azok az intézményen belüli szakmai megbeszélések, ahol az aktuális gondok kerülnek megvitatásra.

Menete során szem előtt kell tartani a célt, a megfelelő formai és tartalmi kereteket (írásos

vázlat, napirendi pontok), egy adott időszakot lezáró értékelést, új feladatok meghatározását (felelősök, határidők).

A megbeszélések mederben tartása mellett demokratikus, építő jellegű párbeszédet, véleménynyilvánítási lehetőséget, információ áramlást kell biztosítani.

Az esetmegbeszélés egymás támogatásának és az információ megosztásnak leginkább gyakorlatközeli fóruma, melynek tartalma lehet:

- a konkrét esettel, illetve megoldandó problémával kapcsolatos, adott gyermekre vonatkozó átfogó megbeszélés (pl. új gyermek érkezése után, hazagondozás vagy átgondozás, életút tervezése kapcsán),
- váratlan, vagy rendkívüli eseménnyel kapcsolatosan történő stratégiai megbeszélés,
- viselkedésre vonatkozó javaslatok, megoldások, felelősök, határidők megfogalmazása.

A hatékonyság növelése érdekében az adott eset, vagy történés megbeszélése során minden érintett szakembernek jelen kell lennie, hogy kifejtse álláspontját, véleményét. A lehetőségekhez mérten több szakterület (pl. pszichológus, fejlesztő pedagógus) képvisellete legyen biztosítva, illetve kerüljön kijelölésre moderátor, aki irányítja, vezeti a megbeszélést.

A szakmai teamben dolgozóknak lehetőséget kell biztosítani a rekreációra, ventillációra, melyek rítusainak, hagyományainak megteremtése kiemelt feladat. Ezek formái a csapatépítő intézményi napok, esetleg egy-két napos kirándulás, belső továbbképzés, kötetlen találkozások.

A hatékony szakmai tevékenység érdekében a szakmai egység az intézményen belül szoros kapcsolatot tart fenn

- az igazgatóval,
- az igazgatóhelyetttessel,
- a Gazdasági és Munkaügyi Csoporttal,
- az intézmény érdekképviselői fórumával.

A gyermekotthon vezetője rendszeres kapcsolatot tart a gyermekvédelmi alap- és szakellátásban részt vevő intézményekkel, hatóságokkal és más gyermekotthonokkal.

A gyermekvédelmi szakszolgálati tevékenység keretében szoros együttműködés történik:

- az OGYSZ Szakértői Bizottságával,
- a Szakszolgálat Elhelyezési Csoportjának munkatársaival,
- a gyermekvédelmi gyámokkal.

A szakmai egység az intézményen kívül kooperatív kapcsolatot épít ki és tart fenn:

- az illetékes család- és gyermekjóléti központtal/szolgálattal,
- az illetékes gyámhivatallal,
- a köznevelési- és felnőttképzési intézményekkel,
- az egészségügyi ellátórendszer tagjaival (házi orvos, védőnői szolgálat, szükségleteknek megfelelő szakellátási intézmények),
- a rendőrséggel,
- a bírósággal,
- az ügyészséggel,
- a pártfogó felügyelővel,
- a büntetés-végrehajtási intézményekkel.

Az együttműködés során törekedni kell a személyes és közvetlen munkakapcsolatra, mely során az érintettek közösen dolgozhatnak ki programokat, melyek a nevelési folyamat fontos részeivé válnak.

12.

A GYERMEKBÁNTALMAZÁSI ESETEK ÉS RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK KEZELÉSE

Az intézménynek a rendkívüli események, valamint a gyermekbántalmazási esetek tekintetében a szociális és gyermekvédelmi intézményekben bekövetkező rendkívüli eseményekkel és gyermekbántalmazási esetekkel kapcsolatos intézkedésekről és a jelentéstétel rendjéről szóló mindenkorai SZGYF szabályzatban, az ehhez kapcsolódó hatályban lévő intézményvezetői utasítás(ok)ban, valamint „A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és a javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan”, illetve annak módosításában foglaltak szerint kötelező eljárnia.

Az intézmény dolgozói a gondozott gyermek veszélyeztetettsége esetén kötelesek jelzéssel élni, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény a 17. §-a alapján eljárni. Az intézmény foglalkoztatottjai kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál közvetlenül, vagy a szakmai vezetőn/intézményvezetőn keresztül. A közvetlenül küldött jelzésről a szakmai vezetőt, intézményvezetőt egyidejűleg tájékoztatni kell, az gyermekbántalmazások jelzésének protokollja és az intézmény belső szabályzatának megfelelően.

A foglalkoztatottak kötelesek közvetlenül, vagy a szakmai vezetőn, intézményvezetőn keresztül hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. A közvetlenül küldött jelzésről a szakmai vezetőt, intézményvezetőt egyidejűleg tájékoztatni kell, az gyermekbántalmazások jelzésének protokollja és az intézmény belső szabályzatának megfelelően.

- ⇒ Ha az intézmény foglalkoztatottja jelzési vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhatóság – jelzésre vagy hivatalból – értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szembeni fegyelmi felelősségre vonás megindítására. A gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén a gyámhatóság büntetőeljárást kezdeményez.
- ⇒ Ha az intézmény foglalkoztatottja, illetve vezetője kiemelt veszélyeztető okra utaló körülményt észlel, és haladéktalanul, de legkésőbb három munkanapon belül nem tesz eleget jelzési vagy kezdeményezési kötelezettségének, vagy nem tesz feljelentést, büntetőjogi felelősségre vonásának van helye.
- ⇒ Ha az intézmény foglalkoztatottja a jelzési vagy kezdeményezési kötelezettséget nem közvetlenül, hanem a szerv vezetője, vagy arra kijelölt személy útján gyakorolja,

kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmény észlelése esetén haladéktalanul, de legkésőbb három munkanapon belül köteles azt a szerv vezetőjénél vagy a kijelölt személynél kezdeményezni. A szerv vezetője vagy az arra kijelölt személy a kezdeményezést követő három munkanapon belül teljesíti a jelzési, feljelentési kötelezettséget, amelynek elmulasztása büntetőjogi felelősségre vonással jár.

Kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmények

- ⇒ a gyermek szexuális bántalmazására utaló körülmények közül,
 - a gyermek testnyílásainak nem baleseti eredetű, külső behatás okozta sérülése,
 - a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermek várandóssága, ideértve azt az esetet is, amikor a tizennegyedik életévét betöltött várandós gyermek esetében megállapítható, hogy a születendő gyermek fogantatására a tizennegyedik életév betöltése előtt került sor,
 - ha a gyermek vagy közeli hozzátartozója tizennyolcadik életévét betöltött személy által elkövetett szexuális abúzusról számol be,
- ⇒ a gyermek fizikai bántalmazására utaló körülmények közül a nem baleseti eredetű, az érintettek által elmondottakkal nem összeegyeztethető eredetű, külső behatás okozta
 - súlyos sérülés,
 - többszörös, különböző időben keletkezett, a gyógyulás különböző stádiumait mutató sérülés,
 - többszörös törések egyidejű jelenléte,
- ⇒ a gyermek súlyos elhanyagolására utaló körülmények közül,
 - ha a gyermek törvényes képviselője kifejezetten megtagadja az együttműködést az egészségügyi alapellátást nyújtó szolgáltatóval,
 - kötelező védőoltás beadásának megtagadása,
 - a gyermek súlyos fokú alultápláltsága, illetve a harmadik életévét be nem töltött gyermek esetében a gyermek egészségét veszélyeztető ellátatlansága, a gyermek által megkísérelt öngyilkosság, ha a gyermek még nem részesül egészségügyi ellátásban, gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, illetve pszichés megsegítésben.

IV.

A SZOLGÁLTATÁST IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK JOGAINAK VÉDELME

A Gyvt. 6-9. §-ában meghatározott gyermeki jogok védelme minden olyan személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, gondozásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. Az intézmény segíti a gyermekjogi képviselőt a gyermekek jogainak védelme, érdekeinek érvényesítése érdekében végzett tevékenységében.

A magánélet védelme kiterjed a fizikai és az interneten megvalósuló zaklatásra egyaránt. Az egyén méltóságát és magánélethez fűződő jogát biztosítani kell a közösségi médiatérben is. Ezen jogok gyakorlásába történő beavatkozás csak törvényben meghatározott esetben lehetséges, nem lehet önkényes, valamint a beavatkozásnak ésszerűnek és arányosnak kell lennie. A beavatkozást indokolhatja nemzetbiztonsági, közbiztonsági vagy az ország

gazdasági jólétének érdeke, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, valamint mások jogainak és szabadságának védelme. Ezen jogok megsértése esetén a gyermekeknek hozzá kell férniük a panasztételi eljárásokhoz és megfelelő jogorvoslathoz.

A gyermekek magánélethez való jogainak védelméből következik, hogy az intézményvezetőnek joga van korlátozni az intézménybe való belépést, ha azt az intézményben élő gyermekek ellátási szükséglete (életkora, egészségi állapota, fogyatékosága, pszichés tünetei, beilleszkedési vagy magatartási zavarai stb.), az intézményben folyó nevelési munka zavartalanságának biztosítása, és általánosságban az intézményben élő gyermekek jogainak, mindennek felett álló érdekeinek érvényre juttatása megköveteli.

A gyermeki jogok tisztelete olyan politikai és alkotmányos kultúrát feltételez, amelyben a gyermekek nem lehetnek pártpolitikai tevékenység díszletei vagy eszközei.

A gyermekjogi képviselő nevét, valamint elérhetőségeit a gondozottak számára jól látható helyen szükséges elhelyezni a gyermekotthon valamennyi csoportjában.

A gyermekjogi képviselő fogadóórájáról, a vele történő személyes találkozás lehetőségéről minden esetben értesíteni szükséges a gyermekeket.

A gyermekjogi képviselő – szükség esetén - tapasztalatait megbeszéli a gyermekotthon vezetőjével, az intézmény vezetőjével, illetve a gyermekvédelmi gyámmal.

Szükség esetén további intézkedéseket tesz a fenntartónál.

A gyermeki jogok védelmét szolgálja továbbá a Gyvt. 35. §-ában foglaltak szerint létrehozott érdekképviseleti fórum, melynél a belátási képességgel rendelkező gyermek, a gyermek szülője, más törvényes képviselője, valamint a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek panasszal élhetnek.

A Gyvt. 15. § (6)-(7) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat - munkakörükkel összefüggésben - megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat tiszteletben tartás, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

A gyermek, fiatal felnőtt nevelése-gondozása, ügyeinek intézése és utógondozása során hivatalból jár el, e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

A szolgáltatást nyújtók, mint munkavállalók személyiségi jogainak védelméről a Munka Törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 9. §-a rendelkezik. Személyiségi jogainak megsértése esetén a munkavállaló kérheti a bíróságtól a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:51. § - ában foglalt jogkövetkezmények alkalmazását.

V.

A SZAKMAI EGYSÉG SZOLGÁLTATÁSÁRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság honlapján történik a szakmai egység

szolgáltatásáról szóló tájékoztatás:

<https://szteho.hu/>

A tájékoztatás külső személyek, szervezetek számára történhet személyesen, elektronikus vagy írásos formában, illetve az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése elektronikusan vagy jogszabály által meghatározott egyéb módon történik.

A belső tájékoztatás formája az ügyeleti napló (napi események, feladatok), valamint a faliújság (programok, közérdekű információk, elérhetőségek).

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Jelen szakmai program a fenntartó jóváhagyása után lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 2023. szeptember 22. napján aláírt szakmai program hatályát veszti.

A szakmai program elfogadásának nevelőtestületi értekezleti jegyzőkönyve és a nevelőtestületi jelenléti íve – online értekezlet esetén jegyzőkönyv - a 6. számú mellékletben került rögzítésre.

Budapest, 2025. *augusztus 18.*

Utasiné Varga Zita
intézményvezető

Mellékletek:

- 1. számú melléklet: Házirend
- 2. számú melléklet: Megállapodás I.
- 3. számú melléklet: Megállapodás II.
- 4. számú melléklet: Megállapodás III.
- 5. számú melléklet: Megállapodás IV.
- 6. számú melléklet: Jegyzőkönyv

JEGYZŐKÖNYV

Készült: A Sztehlo Gábor Integrált Szociális Gyermekvédelmi Intézmény
Budapest Gyermekotthona és külső férőhelyek Nevelőtestületi ülésén

Helye: 1121 Budapest, Budakeszi út 50.

Ideje: 2025. március 7. 11 óra 30

Jelen vannak:

A mellékelt jelenléti ív alapján a nevelőtestület munkatársai.

Tárgy: A Gyermekotthon és külső férőhelyek Szakmai program módosításának
ismertetése

Az értekezlet megnyitása után Balaskó Andrea ismertette a Szakmai program
változásait.

Ezután, 11 óra 45 perckor szavazásra bocsátotta az ismertetetett módosításokat.

**A nevelőtestület a szakmai program módosításait változtatás nélkül, egyöntetűen
jóváhagyta.**

Ezt követően Balaskó Andrea 11 óra 55 perckor lezárta a szavazást.

Jegyzőkönyvvezető:

.....
Balaskó Adrienn

Jegyzőkönyv hitelesítők:

.....
MÁTZAI KATALIN

.....
TÓTNÉ SIMON ZSUZSANNA

Budapest, 2025. március 7.

